

Metodický pokyn Ministerstva financií SR k zmenám vo vedení evidencie, zúčtovania a vracania správnych a súdnych poplatkov a k spôsobom platenia správnych a súdnych poplatkov pre orgány po ich zapojení do centrálného systému – tzv. služba eKolok (MF/022598/2014-791)

1. Cieľ metodického pokynu

Poskytnúť výklad zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 145/1995 Z. z. o správnych poplatkoch v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o správnych poplatkoch“) a zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdnych poplatkoch“) pre orgány, ktoré sú povinné zapojiť sa do centrálného systému výberu, evidencie a zúčtovania správnych a súdnych poplatkov (ďalej aj „služba eKolok“ alebo „CS“) a usmerniť tieto orgány k postupu platby, evidencie, zúčtovania a vrátenia správnych a súdnych poplatkov.

2. Legislatívny rámec

Zmeny v platení, vedení evidencie, zúčtovaní a vrátení poplatkov a zavedenie CS (služba eKolok) boli upravené v zákone č. 347/2013 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 145/1995 Z. z. o správnych poplatkoch v znení neskorších predpisov, a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony s účinnosťou od 1.12.2013.

3. Orgán povinný zapojiť sa do CS

Predmetná legislatíva rozlišuje orgány zapojené do CS prostredníctvom prevádzkovateľa systému (Slovenská pošta, a.s., alebo aj „SP“), ktorý má s Ministerstvom financií SR (ďalej aj „MF SR“) uzatvorenú „zmluvu o poskytovaní služby vedenia centrálnej evidencie, zúčtovania, vrátenia poplatkov a prevádzkovania centrálného systému pre službu evidencie, zúčtovania a vrátenia poplatkov“ a orgány nezapojené do CS.

Orgány povinné zapojiť sa do CS:

Všetky orgány štátnej správy, súdy, orgány štátnej správy súdov a prokuratúry, štátne archívy a DataCentrum.

Orgány, ktoré sa nezapájajú do CS:

Vyššie územné celky a obce (poplatky za originálne kompetencie aj za prenesený výkon štátnej správy), zastupiteľské úrady, Úrad priemyselného vlastníctva Slovenskej republiky a Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky ako vydavateľ Obchodného vestníka. Výnimku má aj poplatník, ktorý je cudzozemcom, a ktorý platí poplatky na hraničnom priechode Slovenskej republiky v cudzej mene.

4. Výklad pojmu „orgán“ a akt jeho zapojenia do CS

Pod pojmom „orgány“ sa v predmetnej legislatíve nesleduje právna subjektivita toho-ktorého orgánu, ale orgány, pod hlavičkou ktorých sa poskytujú tieto úkony a konania. Inými slovami, ak orgán samotný alebo jeho zriaďovateľ s právnou subjektivitou uzavrel so SP zmluvu o umiestnení a prevádzkovaní technického vybavenia k službe eKolok, považuje sa tento orgán za zapojený do centrálného systému evidencie poplatkov.

5. Vzor zmluvy pre úrady (orgány)

Zmluva medzi prevádzkovateľom systému (SP) a orgánmi povinnými zapojiť sa do CS sa uzatvára na základe vzoru zmluvy (a jej príloh) uverejnenej na webovom sídle Ministerstva financií SR podľa § 7 ods. 3 zákona o správnych poplatkoch a § 9 ods. 3 zákona o súdnych poplatkoch. Vzor zmluvy a jej prílohy sú dostupné na:

<https://www.finance.gov.sk/Default.aspx?CatID=9752>.

Prevádzkovateľ systému (SP) a orgány sú povinné zapojiť sa do CS prostredníctvom „zmluvy o umiestnení, prevádzkovaní technického vybavenia a o zapojení do centrálnej evidencie poplatkov“ a jej príloh. Zmluva

a jej prílohy upravujú podmienky prevádzkovania služby eKolk na úrade (orgáne) alebo na úradoch v zriaďovateľskej pôsobnosti úradu (orgánu). Jej unifikovaná podoba zaručuje jednotnú implementáciu na všetkých zapojených úradoch (orgánoch) s minimálnym počtom odôvodnených a schválených výnimiek.

Vzor zmluvy a jej prílohy podliehajú schváleniu MF SR a SP. Súčasťou príloh sú aj „obchodné podmienky k zmluve o umiestnení, prevádzkovaní technického vybavenia a zapojení do systému centrálnej evidencie poplatkov - služba eKolk“ (ďalej len „OP“), kde je podrobne popísaný aj postup na uzatvorenie zmluvy a práva a povinnosti zmluvných strán (SP a úrad/orgán).

6. Výzva na uzatvorenie zmluvy o umiestnení, prevádzkovaní technického vybavenia a o zapojení do CS evidencie poplatkov

V rámci procesu zazmluvňovania orgánov (úradov) SP zašle úradom výzvu na uzatvorenie zmluvy. Prílohou výzvy bude návrh na uzatvorenie zmluvy. Orgán (úrad) zmluvu podpíše a zašle SP. Podpisom zmluvy obidvomi zmluvnými stranami sa orgán (úrad) považuje za zapojený do CS evidencie poplatkov eKolk a orgán (úrad) je povinný akceptovať Potvrdenie o evidencii poplatku. Následne prebehne zriaďovanie služby, počas ktorej Prevádzkovateľ systému zašle orgánu (úradu) žiadosť o zapojenie orgánu (úradu) do systému eKolk za účelom získania ďalších nevyhnutných informácií o orgánoch (úradoch).

7. Spôsob úhrady poplatkov (§ 7 ods. 1 zákona o správnych poplatkoch a §9 ods. 1 zákona o súdnych poplatkoch)

Po 1. decembri 2013 sa zaviedlo ustanovenie, podľa ktorého v hotovosti a platobnou kartou možno platiť poplatky prostredníctvom technického vybavenia právnickej osoby so 100 % majetkovou účasťou štátu (SP), ak má na to príslušný orgán vytvorené podmienky. Platba v hotovosti do pokladnice orgánu, platba poštovou poukážkou na účet orgánu alebo prevodom z účtu v banke na účet orgánu po zapojení orgánu do CS z dôvodu absencie v predmetnej legislatíve už nie je viac možná (hotovosť, poštová poukážka a bankový prevod sú zachované avšak bez smerovania platby na účet príslušného orgánu). Zásadným spôsobom sa teda pre orgány zapojené do CS menia finančné toky, ktoré už viac neprúdia na ten-ktorý orgán, ale všetky prostriedky s výnimkou hotovostnej úhrady cez technické vybavenie prevádzkovateľa systému plynú priamo na „zberný účet“ SP, ktorá pre MF SR vykonáva hromadné zúčtovanie za všetky orgány zapojené do CS. Povinnosťou SP je aj odvedenie týchto peňažných prostriedkov do štátneho rozpočtu (§ 18a ods. 1 písm. c) zákona o správnych poplatkoch a § 16a ods. 1 písm. c) zákona o súdnych poplatkoch). S týmto úzko súvisí aj bezhotovostná úhrada častokrát realizovaná prostredníctvom úradného portálu alebo informácie zverejnenej na webovom sídle orgánu o účte/účtoch, na ktorý sa správne alebo súdne poplatky uhrádzajú (platobná inštrukcia). Po zapojení orgánu do CS je tieto procesy a informácie o úhrade potrebné zmeniť (prispôbiť) na službu eKolk (úhrada Prevádzkovateľovi systému), prípadne tieto elektronické riešenia priamo integrovať s UPVS.

Kolkové známky podľa zákona č. 381/2011 Z. z. o zrušení kolkových známok a o zmene a doplnení niektorých zákonov možno predávať do 30.11.2014 a možno ich použiť do 31.12.2014. Kolkové známky sa nemôžu akceptovať ako spôsob úhrady správneho alebo súdneho poplatku na žiadnom orgáne (úrade) v Slovenskej republike od 1.1.2015. Uvedené platí aj pre orgány zapojené do CS aj pre orgány nezapojené do CS. Kolkové známky je možné vrátiť do 30.11.2015 na základe žiadosti doručenej SP.

Na orgáne zapojenom do centrálneho systému evidencie poplatkov sa môže podľa § 7 ods. 1 zákona o správnych poplatkoch využiť platenie správnych poplatkov nasledovnými spôsobmi a to:

1. platbou kolkovými známkami (použitie tejto platby je možné do 31. decembra 2014),
2. platbou v hotovosti, prostredníctvom technického vybavenia právnickej osoby so 100 % majetkovou účasťou štátu, ak má na to správny orgán vytvorené podmienky (kiosk, eKolkovač, SW pokladňa), a to len poplatky, ktorých výška v jednotlivom prípade nepresahuje 300 eur. Kiosky by mali byť automaticky nastavené len na príjem hotovosti max. do 300 eur, orgán (úrad) ďalej nerieši, akým spôsobom úhrada prebehla (kontroluje predovšetkým správnu výšku úhrady

poplatku). Pri platbe v hotovosti cez eKolkovač alebo SW pokladňu by mal úradník, ktorý toto technické zariadenie obsluhuje prijímať hotovosť len do 300 eur za úhradu jednotlivého poplatku.

3. platbou platobnou kartou, prostredníctvom technického vybavenia právnickej osoby so 100 % majetkovou účasťou štátu, ak má na to správny orgán vytvorené podmienky (kiosk, eKolkovač, SW pokladňa),
4. platbou poštovým poukazom,
5. platbou prevodom z účtu v banke alebo v pobočke zahraničnej banky,
6. *prostredníctvom IOM- u (ak tieto služby orgán podporuje),*
7. *prostredníctvom Akreditovaného platcu (ak tieto služby orgán podporuje).*

Na orgáne nezapojenom do centrálneho systému evidencie poplatkov sa môže podľa § 7 ods. 1 zákona o správnych poplatkoch využiť platenie správnych poplatkov nasledovnými spôsobmi a to:

1. platbou kolkovými známami, (to je aj kúpa kolkových známok v kolkomate na úrade, rovnako aj v pri platení poplatkov za úkony a konania orgánov (úradov) nezapojených do centrálneho systému evidencie platí možnosť využitia tejto platby iba do 31. decembra 2014)
2. platbou v hotovosti, (do pokladnice správneho orgánu) a to len za poplatky, ktorých výška v jednotlivom prípade nepresahuje 300 eur,
3. platbou platobnou kartou,
4. platbou poštovým poukazom,
5. platbou prevodom z účtu v banke alebo v pobočke zahraničnej banky.
6. *prostredníctvom IOM- u (ak tieto služby orgán podporuje),*
7. *prostredníctvom Akreditovaného platcu (ak tieto služby orgán podporuje).*

8. Zmena spôsobu evidencie poplatkov pre orgány zapojené do CS

Orgán zapojený do CS už nie je povinný viesť samostatne a vo svojom mene evidenciu správnych a súdnych poplatkov, ktoré sú príjmom štátneho rozpočtu. Vedenie evidencie preberá MF SR prostredníctvom SP (§ 18a ods. 1 písm. b) zákona o správnych poplatkoch a § 16a ods. 1 písm. b) zákona o súdnych poplatkoch). Orgány nezapojené do CS majú stále povinnosť viesť detailnú priebežnú evidenciu o vykonaných spoplatňovaných úkonoch a konaniach, ich počte, o príslušných sadzbách poplatkov a sumách vybraných poplatkov za tieto úkony a konania.

9. Zmena pri procese vrátenia poplatkov/preplatkov

Pri orgánoch zapojených do CS dochádza aj k zásadnej zmene pri vracaní poplatkov alebo preplatkov z rozhodnutia úradu, ktorých fyzické vrátenie už nerealizuje príslušný orgán alebo daňový úrad (za súdy a súdne orgány), ale vrátenie zabezpečuje prevádzkovateľ systému na základe odpisu právoplatného rozhodnutia príslušného orgánu (§ 10 ods. 3 zákona o správnych poplatkoch a § 11 ods. 6 zákona o súdnych poplatkoch). Orgán (úrad) zasiela v prvom kroku rozhodnutie o vrátení poplatku/preplatku a až keď toto rozhodnutie nadobudne právoplatnosť (zvyčajne po prijatí doručky na úrade a za predpokladu, že sa poplatník neodvolá), zasiela orgán (úrad) odpis právoplatného rozhodnutia prevádzkovateľovi systému (SP) na adresu uvedenú v OP. Ak je poplatník v súvislosti s vrátením poplatku/preplatku nezastihnuteľný, resp. nie je možné ho vypátrať, ďalšie úkony súvisiace s doručením rozhodnutia o vrátení poplatku/preplatku je povinný vykonať orgán (úrad). Prevádzkovateľovi systému v tejto súvislosti vzniká povinnosť realizovať iba vrátenie poplatku/preplatku prostredníctvom doručenia poštovej poukážky na adresu poplatníka, ktorému sa má poplatok/preplatok vrátiť, a to v lehote do 30 dní po doručení odpisu právoplatného rozhodnutia

Iný typ vrátenia je žiadosť o vrátenie platby do CS zo strany občana na základe vrátenia potvrdenia o úhrade poplatku (eKolký) alebo potvrdenia o evidencii poplatku (v nominálnej hodnote), ku ktorému sa nevzťahuje žiaden úkon ani konanie (t. z. občan si zakúpil eKolký, ale nikde ho nepoužil). Orgán (úrad) nevykonáva v tejto oblasti žiadne úkony a proces je obdobný ako bol zaužívaný proces vrátenia papierových kolkových známok (t.j. ide o štandardné reklamačné procesy SP). Ďalšie podrobnosti o vrátení sú ustanovené v OP.

Rozhodnutie o vrátení poplatku alebo preplatku podľa § 10 ods. 6 zákona o správnych poplatkoch vydávané orgánmi (úradmi) zapojenými do CS obsahuje oproti právnej norme účinnej do 30.11.2013 navyše „evidenčné číslo platby poplatku“, ak je pridelené centrálnym systémom evidencie poplatkov. Táto povinnosť je uložená v písm. g) citovaného odseku.

10. Technické vybavenie prevádzkovateľa systému

SP je v zmysle zmluvy s MF SR o službe eKolkov povinný zabezpečiť technické vybavenie, ktoré je povinný inštalovať na miesto v sieti (adresa orgánu/úradu, kde je inštalované technické vybavenie) - § 18a ods. 1 písm. a) zákona o správnych poplatkoch a § 16a ods. 1 písm. a) zákona o súdnych poplatkoch. Týmto technickým vybavením je: kiosk (hotovostný/bezhotovostný alebo jeho bezhotovostná verzia), eKolkovač, SW pokladňa. Technickým vybavením je aj SW pokladňa prevádzkovateľa systému (umiestnená na pracoviskách SP) a modul správy poplatkov (ďalej len „MSP“). SW pokladňa prevádzkovateľa systému generuje „potvrdenie pre evidenciu poplatku“ v ôsmich vopred určených nominálnych hodnotách a slúži ako kredit na úhradu akéhokoľvek poplatku. Orgán (úrad) je povinný akceptovať toto potvrdenie pre evidenciu poplatkov a postupovať pri jeho použití podľa OP. MSP slúži na generovanie predpisov zamestnancom orgánu (ďalej len „úradník“) alebo na overenie a spotrebu uhradených predpisov a eKolkov úradníkom (vrátane potvrdenia pre evidenciu poplatkov).

V prípade orgánu (úradu) zapojeného do CS je povinnosťou príslušného orgánu umožniť poplatníkovi zaplataenie správneho poplatku alebo súdneho poplatku prostredníctvom technického vybavenia SP hotovosťou ako i platobnou kartou a tiež zabezpečiť podporu platenia týchto poplatkov aj ďalšími spôsobmi uvedenými v § 7 ods. 1 zákona o správnych poplatkoch a § 9 ods. 1 zákona o súdnych poplatkoch. Platba v hotovosti a platobnou kartou na orgáne (úrade) mimo technického vybavenia SP nie je možná. Cieľom využitia technického vybavenia SP je zabezpečenie centrálnej evidencie poplatkov.

11. Zlyhanie technického vybavenia na orgáne (úrade)

Prevádzkovateľ systému garantuje vysokú mieru funkčnosti technického vybavenia, čo je priamo ukotvené v zmluve medzi SP a MF SR (tzv. SLA parametre). Ak tieto parametre SP nebude dostatočne plniť, bude sa podľa príslušných princípov krátiť aj jeho odmena za prevádzku CS. V rámci zmluvy medzi SP a MF SR ako aj v OP sú stanovené podmienky servisu technického vybavenia vrátane reakčných časov servisných organizácií. Pre promptný zásah a odstránenie väd je dôležité nahlásenie incidentu úradníkom na call centrum SP (detailnejší postup v OP).

Výpadok technického vybavenia môže byť dvojakého charakteru:

- softvérový, čo znamená nefunkčnosť CS (IS PEP) alebo MSP. Dostupnosť týchto systémov je centrálné monitorovaná a servis je taktiež vykonávaný predovšetkým na diaľku. Orgán (úrad) je v tzv. off-line režime. Kiosk, eKolkovač a SW pokladňa fungujú, avšak centrálna evidencia sa uskutoční automaticky až po obnovení CS (IS PEP) alebo MSP. Off-line režim sa spustí aj v prípade výpadku konektivity (prenosu dát) medzi orgánom (úradom) a CS. Nedostupnosť MSP znamená znemožnenie uverenia a spotreby eKolkov. Záložný CS v sekundárnom dátovom centre garantuje kvalitnú prevádzku a výpadky sú skôr veľmi nepravdepodobné.
- hardvérový, čo znamená nefunkčnosť kiosku, eKolkovača, SW pokladne, čítačiek alebo POS terminálov umiestnených na úrade (orgáne). Promptné nahlásenie incidentu (nefunkčnosti hardvéru) umožní rýchlejší servisný zásah servisnej organizácie, ktorá má zmluvu s prevádzkovateľom systému (SP). Funkčnosť MSP umožňuje generovanie predpisu, kontrolu a spotrebu eKolkov (Potvrdenia o evidencii poplatku), avšak nie je umožnené jeho zaplataenie priamo na úrade (orgáne). Počas hardvérovej nedostupnosti bude možné využiť iné kanály úhrady poplatkov – prevod z účtu, pošta, mobilná aplikácia.

12. Prijímanie hotovosti na orgáne (úrade)

V prípade technických alebo organizačných bariér na strane orgánu (úradu) neumožňujúcich prijímanie hotovostných platieb poplatníkov príslušným správnym orgánom, je možnosť poskytnúť poplatníkovi všetky potrebné údaje

na zaplatenie poplatku niektorým z iných spôsobov obsiahnutých v § 7 ods. 1 zákona o správnych poplatkoch a § 9 ods. 1 zákona o súdnych poplatkoch (scenár generovania predpisu a úhrady poplatku prostredníctvom bankového prevodu, poštovým poukazom alebo na ktoromkoľvek kiosku). Zodpovednosť za neposkytnutie uvedených spôsobov platenia správnych a súdnych poplatkov nesie príslušný orgán alebo jeho zriaďovateľ.

13. Odvod hotovosti vyberanej do technického vybavenia prevádzkovateľa systému a rozpočtové určenie výnosu z poplatkov

Technické zariadenie umožňuje generovanie závierky na kontrolu evidovanej hotovosti a skutočného stavu hotovosti. Podľa § 17 ods. 2 zákona o správnych poplatkoch a § 16 ods. 2 zákona o súdnych poplatkoch je orgán zapojený do centrálného systému povinný do 15 pracovných dní odo dňa zaplatenia poplatkov v hotovosti do pokladne technického vybavenia prevádzkovateľa systému (eKolkovač, SW pokladňa) odviesť sumu vyberanej hotovosti na účet prevádzkovateľa systému. Pritom sa nevylučuje možnosť priameho odvodu finančných prostriedkov na účet prevádzkovateľa systému (prakticky aj na dennej báze) alebo možnosť centralizácie finančných prostriedkov na účte orgánu/orgánov a ich spoločný bezhotovostný prevod na účet prevádzkovateľa systému.

Orgány (úradu) nezapojené do CS majú povinnosť odviesť finančné prostriedky, ktoré sú príjmom štátneho rozpočtu do 15 pracovných dní na účet miestne príslušného daňového úradu. Osobitný režim pre poplatky vybrané zastupiteľskými úradmi: prepočítané a zúčtované poplatky prostredníctvom preddavkového účtu MZVaEZ sa odvedú do konca mesiaca nasledujúceho po mesiaci, za ktorý sa poplatky vybrali, na účet miestne príslušného daňového úradu.

14. Prechodné ustanovenia k úkonom a konaniam do 30.11.2013

Dokončenie úkonov a konaní podľa zákona o správnych poplatkov a zákona o súdnych poplatkov účinných do 30. novembra 2013:

- ak bol podnet na úkon alebo konanie podaný do 30.11.2013,
- ak bolo konanie vo veciach poplatkov začaté a právoplatne neukončené do 30.11.2013
- ak bola kontrola poplatkov vykonávaná podľa predpisov do 30. 11.2013.

Z uvedeného vyplýva, že po zapojení orgánu (úradu) do CS sa nový proces vrátenia poplatkov/preplatiek z rozhodnutia orgánu (úradu) týka aj za všetkých podnetov na úkon a konanie podané po 1.12.2013.

15. Platenie poplatkov za úkony a konania orgánov (úradov) nezapojených do CS

Obce a vyššie územné celky (§7 ods. 4 zákona o správnych poplatkoch):

do 30. 11. 2013:

Poplatky vyberané obcami a vyššími územnými celkami sa platia prevodom z účtu v banke alebo pobočke zahraničnej banky, poštovým poukazom na účet príslušného správneho orgánu alebo v hotovosti do pokladnice správneho orgánu.

od 01. 12. 2013:

Poplatky za úkony a konania vykonávané obcami a vyššími územnými celkami sa platia prevodom z účtu v banke alebo v pobočke zahraničnej banky, poštovým poukazom, v hotovosti, prostredníctvom integrovaného obslužného miesta alebo akreditovaného platcu podľa osobitného predpisu (na účet alebo do pokladnice správneho orgánu).

Zastupiteľské úradu (§7 ods. 6 zákona o správnych poplatkoch):

do 30. 11. 2013:

Zastupiteľské úradu vyberajú poplatky v hotovosti v mene toho štátu, v ktorom majú svoje sídlo, prepočítané z meny euro referenčným výmenným kurzom určeným a vyhláseným Európskou centrálnou bankou alebo Národnou bankou Slovenska v deň predchádzajúci prvému kalendárnemu dňu v mesiaci, v ktorom sa poplatok vyberá alebo oznamuje jeho suma. Zastupiteľský úrad môže prijať platbu aj v mene iného štátu, než v ktorom má svoje sídlo.

od 01. 12. 2013:

Zastupiteľské úrady vyberajú poplatky v hotovosti, prevodom z účtu v banke alebo v pobočke zahraničnej banky alebo poštovým poukazom. Poplatky sa vyberajú v mene toho štátu, v ktorom majú svoje sídlo, prepočítané z meny euro referenčným výmenným kurzom určeným a vyhláseným Európskou centrálnou bankou alebo Národnou bankou Slovenska v deň predchádzajúci prvému kalendárnemu dňu v mesiaci, v ktorom sa poplatok vyberá alebo oznamuje jeho suma. Zastupiteľský úrad môže prijať platbu aj v mene iného štátu, než v ktorom má svoje sídlo.

Jednotné kontaktné miesto (§11a v nadväznosti na § 16 ods. 3 zákona o súdnych poplatkoch)

Osobitným spôsobom je platenie súdneho poplatku prostredníctvom jednotného kontaktného miesta pri podaní návrhu na zápis do Obchodného registra prostredníctvom jednotného kontaktného miesta a to platobnou kartou, kolkovými známkami (do 31. decembra 2014), v hotovosti alebo elektronicky prostredníctvom ústredného portálu verejnej správy. Povinnosťou jednotného kontaktného miesta je zaplatené poplatky do 15 pracovných dní odo dňa ich zaplatenia odvieť na účet daňového úradu príslušného podľa sídla obvodného úradu, ktorý poplatok vybral.